

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastoj. Posebej naročen velja s poštnino vred eno krono za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Sv. Ciril in Metod.

Ko se je pisalo l. 863 po Kristusovem rojstvu, je bilo v naših krajih še vse drugače, kakor je dandanes. Surovih Madžarov še ni bilo v Evropi, po vseh teh krajih so prebivali Slovani, po današnjem Ogrskem in Moravskem se je tedaj razprostirala velika slovanska država, pred katero so Nemci imeli velik strah. Na čelu ji je bil knez Rastislav. Blizu Blatnega jezera je stoloval še drug slovenski knez po imenu Kocelj; Slovenci med Muro in Dravo kakor tudi prekmurski Slovenci so bili pod njegovo oblastjo, tudi starodavni Ptuj je bil v njegovi državi.

Naši očetje pa so bili takrat še večinoma malikovalci, iz Nemškega so prihajali k njim misijonarji, katerim pa Slovenci niso mogli dosti zaupati, ker je ošabni Nemec s Kristusovo vero širil tudi svojo oblast. Kneza Rastislav in Kocelj sta tedaj prišla na srečno misel, da je boljše poklicati misijonarje iz daljnega Carigrada ter ustanoviti v svojih deželah samostalne škofije, ki bi bile podložne le rimskemu papežu, ne pa Nemcem. Grški cesar Mihael III. je prošnji ustregel ter poslal na Moravsko dva pobožna, učena in slovenskega jezika vajena brata Konstantina in Metodija. Konstantin, ki se je pozneje imenoval Ciril, je izumil za slovenski jezik posebne črke,

sveta brata sta s svojimi učenci predstavila na slovenski jezik sv. pismo in druge knjige, ki se rabijo pri službi božji. Kako so se Slovenci veselili, ko so slišali, čuda božja v svojem jeziku!

Kako častitljiv je vendar naš jezik! Že pred več kakor tisoč leti je bil tako gladek in lep, da se je lahko meril z latinskim in grškim jezikom in najvišje resnice in božje skrivnosti, ki so bile zapisane v grškem ali latinskem jeziku, so se dale prav lepo dopovedati tudi v slovenskem jeziku.

Pa nevošljivi Nemci so črtili sv. brata in ju tožili v Rimu pri papežu. Sv. brata sta se tedaj leta 867 napotila v Rim, da bi se tam zagovarjala. Potovala sta skozi slovenske dežele ter se po ljudskem izročilu mudila tudi v Jarenini in pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah. Povsod sta v slovenskem jeziku oznanjevala božjo besedo. V Rimu ju je papež spoznal za nedolžna, potrdila jima je slovenske knjige in ju posvetil za škofa. Ciril je ondi umrl. Metodij pa se je vrnil nazaj med Slovence, ustanovil je veliko slovansko škofijo in kakor pravi apostol delal in trpel za svoje ljudstvo.

Sovražni Nemci še vedno niso mirovali, zopet in zopet so tožili Metodija v Rimu, celo zaprtega so imeli skoro tri

leta, dokler jim ni papež ostro zabičal, da ga morajo pustiti v prostost.

Prišlo je iz Rima zaprto papeževo pismo, ki se je moralo prebrati pred vsem ljudstvom. Večina se je zvesto držala Metodija in ti so se bali, do bi morda v pismu bilo kaj zoper Metodija. Pa močno so se začudili, ko se je pismo prebralo in je papež zelo pohvalil Metodija in njegovo delo.

Pa Nemci so rovali naprej in skušali nekatere omahljivce potegniti na svojo stran. Med temi je bil tudi knez Svatopluk, ki je bil pravi vzgled nemškutarja in nestanovitneža. Dal se je Nemcem zaslepiti in jel preganjati Metodija in njegove učence. Nemci pa so se začeli šopiriti v njegovi deželi. L. 885 je umrl Metodij in po njegovi smrti je zaslepljeni Svatopluk, nahujskan od nemške stranke, izgnal iz svoje dežele vse učence Metodijeve, ki so zbežali na Hrvaško in Bolgarsko.

Nad Moravsko pa so kmalu prišli črni dnevi; lakomni Nemec je vedno dalje stegoval roko, prišlo je do krvave vojske, v kateri je nemški kralj poklical na pomoč divje Madžare, ki so razdrli moravsko državo in strašno oplenili prej cvetoče dežele.

Delo sv. Cirila in Metoda pa vendar ni zamrlo, njun spomin mora biti častitljiv vsakemu Slovanu. Ona sta nam prižgala

Dobro zdravilo.

M. G.

Črtova žena bi bila prav zadovoljna s svojim možem, saj ni bil tako napačen človek, a imel je na sebi napako, ki je kalila zakonski mir in srečo: Utepel si je bil v glavo, da je vinska kapljica najhujša sovražnica človeškega rodu, zato jo je na vse kripnje zatiral in pokončeval. Neprestano se je bojeval z njo, navadno je obležal popolnoma premagan v jarku. A Črt se ni strašil teh nevspehov, trdno je bil prepričan, da se bo v neprestanem boju ojačil in vspešno bil z njo. Žena bi mu bila rada dopovedala, da buta z glavo ob steno in da naj rajši obrne svoj srd proti drugim, hujšim sovražnikom, a žal, nista se mogla zjediniti v tem, kateri sovražnik je hujši, katerega je treba bolj zatirati in preganjati. Franica je trdila svojo, Tone je delal po svojo.

Več let je minilo, a pri Črtovih je ostalo pri starem, Črt je popival, Črtovka je zvečer navadno sama premišljevala, kako bi mogla predrugačiti moža; opominjanje, prošnje, jok, solze in drugo ni

moglo premagati in razrušiti trdnjave Tonetovega trdnega prepričanja.

Po dolgih letih ji je vendar prisijal žarek upanja, srečna misel ji je šinila v glavo, ko se je Tone jesenskega večera zgubil v krmo. Tistega dne so zakopali Pipana, pravega vinskega brata in Tonetovega najboljšega prijatelja. Pred štirinajstimi dnevi se je revež iz krme gredoč hudo zmotil — po noči se vse lahko zgodi, ko človek ne vidi dobro — legel je na ograbek trave, meneč, da se je zakopal doma v posteljo, in tam na polju zaspal. Prebudil se je ves premočen od mrzlega dežja, začel kašljati in kmalu se je preselil v boljši svet, kjer ima človek mir pred vsemi sovražniki. Črta je hudo zadela ta izguba; da bi se poprej vtešil, jo je zavil zopet v krmo in krvavo je maščeval milega druga. To priliko je vporabila pogumna Franica, načrt je bil takoj gotov. Opravila je večerno molitev z otroki in jih spravila k počitku. Ko se ji je zdelo že dovolj pozno, zakurila je ogenj na ognjišču in položila debela polena nanj, vzela je rjuho in belo krilo in izginila v temno noč. Oprezno je stopala proti drugi

vasi, kjer je Tone navadno popival, in se skrila za gosto grmovje. Ni dolgo čakala, na zvoniku je odbilo polnoči, o tem času zapirajo gostilne. Kmalu za tem je pripel Tone, opotekajoč se po klancu:

Sem se oženil, se kesam,
Za ta preljudi samski stan,
Za ta preljudi samski stan
Se jočem noč in dan!

Se jo znamo, še, mi, ki se ne bojimo nikogar! O, kolikokrat sva jo pela s Pipanom! Škoda zanj! Bom pa sam pil in pel! Čakaj, čakaj, Črt, kaj se tako zapletaš? Poj rajši, poj! Kako gre že naprej ta lepa pesem? Aha, že vem:

Če malo v oštarijco grem,
Kozarček vina popijem,
Se žena krega osem dnij...

Kar nenadoma se ustavi, sapa mu poide, groza mu pretrese vse kosti. Križana krona! Tam sredi ograde, kjer se je prehladil Pipan, stoji bela prikazen in mu žuga z roko. Duh, gotovo raniki Pipan! Ojoj zdaj se mu bliža! Črta mine vsa vinjenost, preplašen se spusti v tek...

Franica je pritekla domov po bližnjici, vrgla nekaj drv na žrjavico, vsela se na ognjišče in se delala kakor bi jokala.

luč Kristusove vere, ona sta nam spisala prve knjige in nas Slovence pripeljala v krog omikanih narodov, ona sta nam pokazala, kako moramo sami sebe spoštovati in ne se dati tujcu za nos voditi. Ime sv. Cirila in Metoda nas spominja najslajnejše dobe naše zgodovine, ki nas pa tudi živo uči, da sam sebi kopa grob, kdor preveč zaupa hinavskemu tujcu in mu pusti zapovedovati v svojem domu. Nemec je bil Slovencu že od nekdaj sovražnik.

Naj torej na predvečer sv. Cirila in Metoda, 4. julija, plantijo kresovi po naših gričih, še bolj pa se naj žari v vaših srcih ogenj ljubezni do svete Kristusove vere, do častitljivega materinega jezika in do lepe slovenske domovine.

Sv. Ciril in Metod, čuvajta slovenski narod!

Iz Hrvatske.

V Hrvatski je od dne do dne huje. Povsod ustaja, okoli Zagreba, v Slavoniji, v hrvatskem Primorju, prava revolucija pa v Zagorju. Kmetje napadajo Madžare s sekirami, kosami, puškami in revolverji, madžarska poslopja se razstreljujejo z dinamitom, skladišča za seno, zruje in drugo blago se zažigajo, vojniki in žandarji pa streljajo, kakor v vojski. V Vinici je bila med kmeti in vojaštvom prava vojska. Imamo tudi poročilo iz sela Štefanec pri Varaždinu, kamor je ulancem bilo odkazano iti. Prišli so na noč. Kmetje so vse svetilke po selu pogasili, sami so pa za ograjo pričakovali ulancev. Ulanci niso hoteli iti v selo, ker je bilo povsem temno; pač pa so šli orožniki, a kmetje so jih pozdravili z urnebesnimi klici: »Proč tiran Hedervary!« Najpreje se ni zgodilo ničesar, le kmetje so klicali; a ko so orožniki hoteli iti v selo, jih kmetje niso pustili ter so jih obkolili. Orožniki so nastavili bajonete in prišlo je do prave rabuke. Dva kmeta sta bila težko ranjena, več njih pa je bilo lahko ranjenih. Ulanci pa so obkolili selo in nikogar niso pustili iz sela, boječ pa, da ne bi kmetje napadli mesta Varaždina. Najbolj pretresljivo je bilo, ko je jela mlada deca in žene jokati in pla-

kati, ko so videli svoje očete ranjene. Pa ranjencev niso odpeljali v bolnico, ampak so jih pustili ondi ležati do četrte ure v jutru ter jih nato odpeljali v — zapor. Tako veliko je usmiljenje mažaronov do ranjenih hrvatskih kmetov! Pripeljali so tudi 18 kmetov zvezanih iz okolice v zapor v Varaždin. Varaždinski zapor so že vsi polni, na sodniškem dvorišču delajo leseno barako za zapor.

Gora Ivajnsica je nam Štajercem dobro znana; saj se je vidi z vsakega višjega hriba. V noči od 21. na 22. junija so bili na gori veliki nemiri. Kmetje so šli na goro, da ondi prirede shod. Mislili so, da bodo tu popolnoma skriti. In v jutru na pondeljek so se posvetovali. O tem pa je bila obveščena orožniška postaja v Golubovcu ter mahoma krenila na goro, da zazna, kaj je resnice na tem. Kmetje so bili iznenadeni vsled nepričakovanega dohoda orožnikov ter se umaknili na ivanečko stran gore. Tu so naleteli na neko vojaško patroljo in gozdarske paznike. Nastane boj. Kmetje so hoteli dalje, toda vojaštvo in pazniki jih niso pustili. Kmetje so se ojunčili, hitro razorožili paznike ter krenili proti mestu Ivanu. Na potu so naleteli na orožnike, ki so dva kmeta težko ranili. Pozvano vojaštvo je aretiralo 12 kmetov, ter jih odgnalo v Varaždin. — Kmetje si niso iz tega prav nič storili, da morajo iti v zapor, veselo so šli ter klicali: »Živela Hrvatska! Proč tiran Hedervary!« — V isti noči so kmetje zažgali lovsko hišo grofa Bombelesa v gori Ivanjčici poleg piramide. Pod lovsko hišo so tudi položili dinamit, kakor tudi na mnogih krajih po gori Ivanjčici v višini na 1000 metrov ter jih zažgali. Pok dinamitov se je slišal 4 ure hoda daleč na okoli; čul se je tudi na štajersko stran. Kdo in koliko je ranjenih, nam je neznan. Po noči gore po raznih gorah okoli Zagreba brezštevilni kresi. Oblasti na to jako pazijo in čule so, da se kmetje pripravljajo na vstanek. Orožniki ne morejo voditeljem celega pokreta priti na sled. — Kmetje se bore s hrvatsko zastavo na čelu. Tako je došlo do spopada med njimi in orožniki blizu mesta Vetrnice. Orožniki so razganjali kmete z baj-

neti, pri čemer je bil zastavonoša ranjen na roki in ni mogel več držati zastave. Zastavo je nato prijela nekak kmetica ter se toliko časa borila z orožniki, dokler ni bila težko ranjena v prsi. Zgrudila se je na tla ali zastave ni izpustila. Umirajoča je klicala: »Živela slobodna Hrvatska!« Baron Rauch je došel iz Zagreba v varnem spremstvu ulancev na svoj dom. Mnogo mažaronov rodbin se je izselilo iz Zagorja. Vojaštva je že toliko v Zagorju, da prenočujejo v živinskih vozovih. Zapovedniki raznih vojaških oddelkov so pozvani na dogovor v Varaždin. Glavni vojaški poveljnik biva v Varaždinu, drugi se pa nastanijo v okrajih, torej pravo pravcato bojno stanje. Bataljoni in stotnije vojakov-pešcev so nameščene v varaždinskem, novomaroškem, zlatarskem in ivanskem kotaru, ulanci in dragonci pa v bistrškem, pregradskem, radobojskem, stubičkem in klanjskem kotaru, mažarski in domači orožniki pa so po vseh kotarih. Isto noč so kmetje, vsega ljudstva je bilo 35.000, tudi napadli zagorsko mesto Lutbreg, kjer so popolnoma razrušili hranilnico, občinsko hišo in drž. okrožno oblast. Eni so potrgali brzojavne žice, drugi pa oboroženi, v odelkih napadli mesto in razrušili omenjena poslopja. Prvi oddelek kmetov, ki je napadel hranilnico, ni mogel takoj prodreti v hranilnico, ker so mu to branila železna vrata, v oknih pa železne rolete. Vrata in rolete so razbili s sekirami, a v oknih jim je še pot zapirala železna ograja. Vrgli so dinamit od znotraj pred vrata — dinamit je počil in prva stran zidu se je podrla. Kmetje so udrli v hišo, vse spise požgali in vse po sobah razbili — a blagajne se niso doteknili. Še v isti noči sta odšla dva eskadrona ulancev v Lutbreg, v jutro pa stotnije 16. pešpolka z državnim pravdnikom, dvema sodnikoma in s stražniki.

Napadov v dobi desetih dni, in sicer pred 20. junijem, je bilo na mažaronске gradove 26, malih napadov je 34; skupaj torej 60. Kljub tajenju je ustreljenih 12 oseb; a težko ranjenih od bajonetov 37; lahko ranjenih pa je nad 333, v zaporu jih je nad 200; hišnih preiskav pri opozicijskih posestnikih in kmetih je bilo 15.000.

Tudi Bošnjaki se, kakor smo že poročali, gibljejo. Po Savi, ki dela mejo med Hrvatsko in Bosno, je po noči videti čolnice s svetilnicami. Sodi se, da je to straža, ki pazi, da ne pridejo Bošnjaki Hrvatom na pomoč.

Dne 17. junija se je v Zagrebu otvoril hrvatski zbor. Poslopje stoji na Markovem trgu, to je na tistem, kjer so pred 300 leti z razbeljeno železno krono kronali »kmetskega kralja«, sedečega na razbeljenem železnem prestolu. V zboru so se zastopniki hrvatskega naroda z Madžari in madžaroni spoprijeli jako hudo. Boj je trajal 5 dni. 22. jun. so hrvatski poslanci dali izjavo, v kateri so jasno določili svoje tirjave, nato pa dvorano zapustili. Na Markovem trgu je bilo iste dni vedno zbrano na tisoče hrvatskega ljudstva, ki je pevalo domoljubne pesmi.

Kaj pa ban, tisti ban, ki je pred 20 leti bil zadolžen plemiški nemanič, sedaj pa večkratni milijonar? No, ta ban, danes ni več v Zagrebu, a zato je v Budapešti in sicer — ministrski predsednik ogrske vlade. Kot tak ima nad Hrvatsko sedaj še mnogo večjo moč, nego jo je imel kot

Tone je prisopel domov po poti ves prestrašen, zaloputnil vrata za sabo in jih zapahnil.

«Ne razsajaj vendar, Tone, da ne vzbudiš otrok! Kdo jih bo vtolažil? Kaj si tako bled in upal? Kje imaš klobuk? Oh, da sem se ti dala preslepiti!» pravi Franica z jokajočim glasom in si otira oči s predpasnikom.

«O, Francika moja, ne joči mi! Nikdar ne grem več pit!» tolaži jo Črt, še vedno drhteč od prebitega strahu.

«Neusmiljeno se norčuješ z ubogo ženo, Tone!»

«Ne, Francika, obljubim ti, prisežem ti, da nikoli več!»

«Toliko ni treba, ljubi Tonček! Zadovoljna sem, če mi obljubiš, da ne pojdes nikdar brez mojega dovoljenja.»

«Obljubim, obljubim!»

«Samo da bo res?»

«Kakor je Bog v nebesih!»

* * *

Pri Črtovih se je začelo drugo življenje. Tone se je res držal doma, pridno je delal in varčeval, krčme se je izognil. Ljudje so strmeli, krčmarji in vinski bratci se

jezili, Franica pa se je na tihem smejala. Vprašala je sicer večkrat moža, od kod ta nepričakovana izprememba, a Tone je molčal o strahu kakor zid.

Od takrat je preteklo dvajset let. Črt, najpremožnejši kmet v vasi, je omožil svojo hčerko. Veselo je bilo na ženitovanju, samo to je svate jezilo, da starešina Črt ni hotel vina niti pokusiti.

«Daj, daj, stari, vzemi ga v roko in izprazni ga na Minkino in ženinoovo zdravje!» sili ga žena, zraven mu pa še šepče: «Danes ti dovolim, pij ga Tone!»

«Ne, pa ne», brani se Črt.

«Pojdi, pojdi! Zakaj ga ne bi danes?»

«Imam svoje vzroke, da ga ne bom.»

«Čakajte, jaz vam povem njegove vzroke», pravi Franica, smeje se. In povedala jim je, kako je moža ostrašila, svatje pa so se smejali, da je bilo kaj! Črta je bilo malo sram, a ko je žena končala, vzdignil je kupico in dejal: «E, saj pravim, pametna žena je res dar božji. Bog daj, da bi bila tudi hči taka! Bog jo živi!» trčili so, Črt je izpraznil kupico do dna.

ban. To je približno tako, kakor da bi človek, ki je bil nekak višji hlapec, postal oskrbnik.

Crtice o socijalnem vprašanju.

(Piše Al. Kokelj.)

XII. Kaj uče socijalni demokratje o zakonu, družini in delu.

2. Zakon in družina. Bog je postavil zakon že v raji in Kristus ga je povzdignil v zakrament. Vsled tega ima o zakonu odločevati le sv. cerkev, kateri je Kristus izročil svoj nauk. Stoletja in stoletja ni nihče napadal te božje naprave. Prvi so bili liberalci, ki so zavrgli ta nauk ter so upeljali, kjer so prišli do tolike moči, civilni zakon kot na Laškem, Francoskem, Ogrskem itd. Pri civilnem zakonu poroči ženina in nevesto mesto duhovnika župan ali kak državni uradnik. Seveda tak zakon, ako se ženin in nevesta ne dasta še v cerkvi poročiti, ni nič drugega kot od države priznano priležništvo ali konkubinat. Socijalni demokratje pa idejo še dalje in pravijo, da zakon mora biti prost ali sloboden. To se pravi: v socijalno-demokratični državi ne bo nobenega zakona. Mladič in deklica se bosta vzela brez vsakršne poroke ter bosta živela skupaj kakor dolgo se jima bo ljubilo. Če bo nastal med njima prepir, če bo ugasnila medsebojna ljubezen ali bodo prišli drugi vzroki, se bosta brez vseh sitnostij lahko ločila. Mož in žena bosta imela pri tem jednake pravice, vsak izmed njiju bo smel zakon razdreti in skleniti drugega. Na tak način se bodo sodrugi po 20krat, 30krat ali še večkrat v življenju oženili in zopet ločili, če bodo imeli veselje. Vse to nam popisuje Bebel v svoji knjigi »Die Frau«.

Jasno je, da je ta socijalno-demokratičen nauk brezbožen, neumen in protinaven ter da nasprotuje vsem plemenitejšim čustvom človekovim. Če bi se to kedaj uresničilo, bi na svetu nastala druga Sodoma in Gomora. Leta 1871 so imeli socijalisti za nekaj časa Pariz v svoji oblasti. In kake strašne nesramnosti so uganjali Lyac in njegovi sodrugi v zavodu Eugen Napoleon, kjer so se vzgojevale mlade delavke! Kaj takega čitati je strašno. Kaj bi se le delali, če bi trajno dobili oblast v roke?

Kaj pa bo z otroci v socijalno-demokratični državi? Jih bodo li stariši vzgojevali? Ne! Bebel pravi, da otrok ne bo lastnina starišev, marveč družbe, katera ga bode imela za »dobrodošel prirastek«. Kdo bo oče, to bo postranska stvar. Mati obdrži svojega otroka tako dolgo, da more sam jesti in letati, potem ga pa mora izročiti državi. Bebel popisuje v zgoraj imenovani knjigi, kako se bodo otroci vzgojevali v javnih državnih zavodih od mladosti naprej, da stopijo v javno življenje. Vzgoja bo jednaka in skupna za oba spola. Mali otroci se bodo igrali, večji pa se polagoma učili vseh mogočih stvari za življenje. Le o Bogu se ne bo smelo nič slišati. Šola za navadne predmete bo trajala od 7. do 15. leta, od 15. do 18. leta se bo podučevalo v znanstvu, tehniki in gospodarstvu. Vseučilišče se bo moralo izvršiti v dveh letih. Tako piše socijalni demokrat Köhler.

Človek mora res strmeti, ko bere kaj takega. Najlepša reč v družini, vez cele družine, materina in otročja ljubezen, bo torej uničena v socijalno-demokratični

državi. Odpravljen bo zakon, raztrgana družina, ki je temelj javnega življenja. Prave zakonske ljubezni, bratovske in sesterske ljubezni ne bo več, dolžnostij starišev do otrok in nasprotno ne bo več. Nekdo pravi, da bo v socijalno-demokratični državi isto razmerje med otroci in stariši kot v hlevu med teleti in kravami.

Tako uče socijalni demokratje o zakonu in družini. Pa bo morebiti kdo rekel: za otroke pa bo le preskrbljeno. Kaka nadloga so danes otroci za marsikatero družino! Prijatelj, kdor tako govori, nima nobene ljubezni do svojih otrok. Kdor tako govori, dela proti veri, ker Bog je dal starišem posebne dolžnosti do otrok. Kdor tako misli, je že zdaj v istem razmerju z otroci kot kravica s telčki. In pomisli dalje, kakšna bo socijalno-demokratična vzgoja! Oba spola se bosta od prve mladosti vzgojevala skupno brez ozira na Boga in vero. Kako se dandanes trudijo krščanski stariši, učitelji in duhovniki za dobro vzgojo mladine! Kako jo svare in napeljujejo k dobremu! In vendar jih vkljub temu zajde veliko na napačno pot. Kakšni bodo še le tisti, ki se bodo vzgojevali v socijalno-demokratičnih vzgojevališčih brez vseh nadnaravnih sredstev? Na to vprašanje naj si odgovoré cenjeni čitatelji sami!

3. Delo. Bog je dal vsakemu človeku gotove zmožnosti ali talente; jednega je ustvaril za ta, drugega za oni stan, jednega za to, drugega za ono delo. Socijalni demokratje bodo pa celo Boga prekosili. V njihovi državi bo namreč tako napredovala omika in znanstvo, da bo slednji človek sposoben za vsako delo. Čuj le, kaj uči dva njihova največja poglavarja, Bebel in rajni Liebknecht! V bodoči državi bodo morali vsi ljudje delati z rokami, ženske kot moški, učenjaki in umetniki kot navadni delavci. Za delom z rokami pride na vrsto umetnost, znanstvo itd. Delo bo baje silno prijetno in lahko. Tudi delavni čas bo kratek; ker bodo delali vsi brez razločka, zato bo prišlo manj dela na posameznika. Nekaj posebnega v socijalno-demokratični državi pa bo to, da bo vsak delal, kar bo hotel in kolikor bo hotel. Vsak bo zmožen opravljati različna dela: biti priprost delavec, vodja tovarne in tudi minister, če bo treba. To je Bebel sam javno potrdil v nemškem državnem zboru dne 6. februarja l. 1893. Jeden in isti človek bo torej danes pobiral konjske fige na cesti, jutri bo načelnik cestnega odbora ali okrajnega zastopa, tretji dan bo referent v ministerstvu, četrti dan bo pa spet fige pobiral. Danes boš gnoj vozil, jutri boš morebiti poljedelski minister. Prijatelj, ti se boš smejal, ko boš to čital. A to ni izmišljeno; to so pravi pravcati socijalno-demokratični nauki kot jih uči posebno Bebel v svoji knjigi »Die Frau«.

Prodajalnic ne bo več, marveč le državna skladišča, kjer se bodo dobivale vse potrebne reči za življenje. Denarja ne bo več, a kam bo izginil, tega Bebel ne pove. Vsak človek bo namreč dobil konec tedna listek ali kos pločevine, na katerem bo zapisano, koliko časa je delal. S tistim listkom ali pločevino bo šel v državno skladišče, kjer bo dobil za svoje delo obleko, hrano in pijačo. Drugi socijalisti — kot Dietzgen in Köhler — pa pravijo, da se bo tudi v socijalno-demokratični državi denar še rabil. Katera bo torej obveljala?

Kako bo le prišlo do tega, da bo delo

v socijalno-demokratični državi tako prijetno in lahko? Na kak način bo znanstvo tako napredovalo, da bo slednji človek zmožen za vsako delo? Kako se bo red vzdrževal, ker bo vsak delal, kar bo hotel? O vsem tem Bebel molči in tudi mora molčati, ker na tak nesmisel ni mogoče odgovarjati. Vsak gospodar, ki ima več poslov, vé, kako se dela z ljudmi. Z lepa ravna ž njimi, natančno jim odkazuje delo, vendar je večkrat vse narobe pri hiši. Vsak prime raje za lahko kot za težko delo; vsak dela raje po svoji glavi kot bi bil pokoren. In tako se godi pri jednom gospodarju, kjer je red! Kako bo še le v celi državi, kjer bo vsak delal, kar bo hotel? Da bi se to moglo uresničiti, bi morali biti ljudje več kot angelji. In da bi bil ta, ki danes cesto pometa, jutri lahko visok in spreten državni uradnik, k temu bo treba tudi posebnih možgan, katere nam bodo ustvarili še le socijalni demokratje.

Razne novice in druge reči.

Slovenci! Dne 5. julija je imendan slovanskih bratov apostolov sv. Cirila in Metoda. Slovenci, zakurite na predvečer po stari slovenski šegi po naših gričih in planinah obilo kresov, v znamenje, da še živi med nami hvaležnost za njuno blagovestniško delovanje med Slovani.

Prvi mladeniški shod. Nepozabljiv ostane vsem udeležencem dan 21. junija na Ptujski gori. Bil je velepomemben dan, bil je prvi mladeniški shod! Okoli 800 vrlih mladeničev je prihitelo iz 19 župnij na Ptujsko goro, da pokaže svetu svojo versko in narodno zavednost. Starejši ljudje so se divili temu prekrasnemu shodu in so s ponosom gledali na izborne mladeniče. V cerkvi je navduševal mladino g. dr. Anton Medved po pesnikovih besedah: Pred Bogom otrok bodi, pred svet kot mož mi hodi! Na shodu v Jagodičevih prostorih je predsedoval trški župan g. Horvat, ki je v milih besedah ogovoril mladeniče. Slavnostni govor je imel g. Anton Korošec iz Maribora. Sporočil je mladeniškem shodu tudi najiskrenejše pozdrave urednikov »Našega Doma«. Razpravljal je o vzorih mladeniških, ki naj bodo vera, narodnost, stanovska samozavest, omika in medsebojna ljubezen. Za njim so vstajali mladeniči sami ter kot mladi neustrašljivi govorniki prinašali pozdrave svojih krajev in izrazili soglasje z današnjimi govorniki v cerkvi in na shodu. Govorili pa so mladeniči Štrucelj iz Hajdine, Novak od Sv. Urbana, Rumež iz Studenice in Ver iz Krčevine pri Ptuj. Nato zaključil predsednik shoda s trikratnim Slava-klicem na sv. očeta in presv. cesarja. Shod je zapustil v srcih vseh udeležencev najblajše spomine. Pri nasprotijih pa je obudil strah. Naše mladeniče na zborovanju imenuje ptujski listič »neizkušeno mladino«, otroke, »ki imajo vsled svoje kratke pameti, vsled svoje kratkovidnosti par kolesce preveč, ali premalo v svoji glavi«, »mlečnozobno mladino«, »deco«, kateri se cedi materno mleko po ustih« itd. Ptujski listič sramoti po svoji stari navadi na nesramen način slovensko mladino. In ta list vzdržujejo nemški in nemškutarski trgovci, katerim tudi mladeniči nosijo mnogokrat svoje novce! Isti list laže tudi, da je imel shod namen, nahujskati kmečko mladino proti nem-

škemu narodu. Že na shodu je g. Korošec opomnil, da se bo tako lagalo o nas. Na shodu se pa v istini ni hujskalo proti Nemcem, čeravno so nam ti na Spodnjem Štajerskem vsaj za hrbtom vsi sovražni, pustili smo jih pri miru, mladeniči gredo svojo pot. Da bi bili gorski mladeniči tako neolikani in nam z nemškim petjem motili zborovanje, tega zborovalci nismo slišali. To je laž ptujskega lističa, za katero se naj gorski mladeniči lističu prav lepo zahvalijo, da jih spravila ob dobro narodno ime. Mi pa kličemo vkljub vsem nasprotovanjem, vkljub vsem sovražnim navalom: Mi gremo naprej! Na svidenje na prihodnjem mladeniškem shodu!

Iz Budine pri Ptuj. Dovolite tudi meni mali prostorček v tako spoštovanem »Našem Domu«! Tudi v našo vasico zahaja giftna ptujska pošast, namreč »Štajerc«, pa na srečo ima le malo naročnikov. A bi se rada ta žival bolj ukoreninila, zato pa se je hotel njen gospodar Drevenšek nam budimskim in spubljanskim fantom z giftno koto prikupiti, pa spekel se je. V Ptuj v gostilni nas je hotel pridobiti in vprašal nas je, kakšni časopis da rajši čitamo, giftno koto ali »Naš Dom«. In jaz mu odgovorim, da mi je najljubši »Naš Dom«. Te besede so ga tako razjarile, da je zopet začel o duhovnikih govoriti. Pravil je, da nam ni treba vsega verjeti, kar duhovniki iz kancelna govorijo. Jaz mu na to odgovorim, koga bi naj poslušali, ker je vsak katoliški kristjan dolžan poslušati verske resnice v cerkvi? Ali morda lažnjivo giftno koto? Dalje je tudi pravil, da volimo deželni poslanec samo dohtarje in duhovnike (Roškar, Kočevar, Robič, Vošnjak so tudi duhovniki in dohtarji!) da trpimo pod tem jarmom, da bi naj kmeta volili. Odgovorim mu, da tisti, ki hoče biti deželni poslanec, mora imeti nekaj vednosti v glavi, ne pa samo prazno slamo mlatiti kakor se v giftni kroti dela; in kateri kmet je študiran in zdaj zemljo obdeluje, ta tudi gotovo ni pravi kmet, ampak »Štajerc« pristaš. In te hoče »Štajerc«, da bi jih volili, da bi potem lažje z nami orali. »Štajerc« vedno piše: preljubi kmet in zopet kmet, kedar pa kmet v mesto pride h kateremu njegovih pristašev, tedaj pa mu ti rečejo: »bindišer tep«. In tako lahko vsak sprevidi, kako »Štajerc« kmeta ljubi. Ti pa, Drevenšek, raje začni pokoro delati, da boš pripravljen, kadar Te Bog pokliče na račun, ne pa da to giftno koto ureduješ! Sedaj pa z Bogom Drevenšek!

Iz Artič. Prosim, gospod urednik, dovolite tudi za te vrstice majhen prostorček v »Našem Domu«. Tudi pri nas se gibljemo in radi prebiramo slovenske, v katoliškem duhu pisane časnike. Imamo navdušene rodoljube, ki mnogo storijo, da se širi med slovenskim ljudstvom narodna zavest. Imamo tudi Marijino družbo, v kateri je lepo število fantov in deklet. Vam pa, dragi fantje in dekleta, ki še niste v tej družbi, kličem: pristopite in ne bojte se hudobnih in obrekljivih jezikov! Žalibog, da tudi v našo lepo artičko župnijo kobaca, čeravno v samo enem iztisu, tista ptujska žaba. Fantje, dekleta! skrbimo, da se še te iznebimo, da bomo lahko zapeli:

Izgnali smo ga mi
Z artičke fare vsi.
Zato pa »Štajerc« kar nazaj,
Nazaj v nemšurski kraj!

Vsem fantom in dekletom po vsej Slovenski kličem mili pozdrav! — J. K.

Sv. Kunigunda na Pohorji. Gotovo se Vam čudno zdi, gospod urednik, da nič nobenega dopisa in pozdrava ne dobite iz naše župnije, tako ko bi vsi trdno spali. Pa ni tako hudo, se tudi gibljemo! Preddragi »Naš Dom« in »Slovenski Gospodar« prihajata k nam v obilnem številu. Hranilnica in posojilnica dobro napreduje, marsikateremu se lahko pomaga in koristi, kar bi drugače ne bilo mogoče. Imeli bomo tudi bralno društvo, imamo že vse na to napeljeno. Tudi imamo Marijino družbo, mladeničev in deklet je mnogo-število v njej. Tudi ptujska krotka je k nam prikvakala, pa mislim, ker smo tako na hribu in nimamo toliko kaluž, da ji ne bo dolgo ugajalo. Je nekaj takih, ki jo hranijo, pa tiste Vam hočem drugokrat naznaniti, ako je ne bojo opustili. Želeti bi bilo, da bi se še dekleta za »Naš Dom« zanimala, kakor se mladeniči. Spozdravom Šentjurerski mladenič.

Sv. Jurij ob Taborn. Letošnje leto je leto jubilejev sv. očeta Leona XIII., zato je tudi naše bralno društvo njemu na čast priredilo posebno slavnost na praznik sv. Alojzija. V vseh treh govorih slikal se nam je Leon XIII. kot moder vladar katoliške cerkve, kot vzor duhovnika, kot učenjak in nadarjen pesnik, kot prijatelj Slovanov in delavskih stanov, kot častilec Marijin, kot papež Marijin. Zlasti zadnji govor, ki ga je res izborna govorila M. Grobler, bil je navdušeno sprejet. Lep je bil prizor, ko so otroci stopili na oder in pred okrašeno podobo Leonovo s primerno deklamacijo obljubljali, da hočejo za njega moliti, da hočejo zvesti biti cerkvi in Kristusu, dokler se ni angel prikazal in jih z razprotrtima rokama blagoslovil. — Jako dober je priložnostni igrokaz »Pet modrih devic« v letošnjem Dom in Svetu. Velika prednost nekaterih naših izvirnih igrokazov in tudi omenjenega je ta, da so se uprizorili, predno so se dali natisniti in na ta način mogli so se razni nedostatki popraviti. Z imenovanim igrokazom se da doseči velik uspeh, nekateri prizori, ako se dobro izvajajo, vzbujajo mnogo smeha, a konec nasproti je do solz ginljiv, se ve igralke se morajo zamisliti v svoje vloge in jih ne smejo izvajati leseno, ampak z razumevanjem in čustvom. Upam, da mi ljubljanski »Jež« ne bo očitil, da iz njega prepisujem, ako rečem, da so igralke svoje vloge jako dobro igrale in zlasti konec je bil tako lep, da so marsikomu solze stopile v oči. V odmoru so igrali tamburaši mladeniške družbe med drugim tudi jako težko in krasno Broževo skladbo: V posavskejši šumi. Dal Bog, da bi bila naša mladina le tudi vstrajna in stanovitna, da bi naša mlada, z velikim trudom ustanovljena društva res procvitala in napredovala ne pa takrat, ko bi lahko najbolj častno nastopala, zaspala vsled malomarnosti in brezbriznosti ali pa prevelike občutljivosti nekaterih udov.

Mladeniški shod v Št. Ilju v Slov. gor. V nedeljo dne 28. junija sešli so se mladeniči iz jareninske dekanije, da se posvetujejo o mladeniški organizaciji in zaradi udeležitve mladeniškega shoda pri Sv. Trojici v Slov. Gorici. O organizaciji je govoril g. kapelan Roškar. Mladeniči so sklenili se udeležiti v velikem številu shoda pri Sv. Trojici. Za god sv. Cirila in Metoda se bodo dne 4. julija zakurili kresovi, in

pristopijo mladeniči dne 5. julija k sv. obhajilu. Le veren mladenič bo ostal tudi naroden mladenič. Shodu je predsedoval mladenič Žebot.

Sv. Peter pri Radgoni. Lepo je uspela veselica, ki jo je priredilo naše kmet. bralno društvo dne 21. junija. Vkljub silnemu dežju v popoldanskih urah se je zbralo vendar dokaj občinstva, tudi gotovo od Kapele in drugod, v okrašenem vrtu Osojnikove gostilne. Tamburaši in pevci pod spretnim vodstvom g. organista J. Čirča so zopet dokazali, da si zaslužijo slavo in priznanje, katero uživajo povsod, kjer so imeli priliko nastopiti. Posebno zanimanje pa je vzbujal igrokaz »Sveta Neža«, pisan v blagolasnem umerjenem jeziku. Vse predstavljajoče osebe so nastopile v pristnih, nalašč za to prirejenih rimskih nošah, ter rešile svoje vloge na občeno zadovoljnost. Videlo se je, da so se popolnoma zamislile v svoj predmet, tako živ a vendar neprisliljen je bil njih nastop. Za to gre hvala najbolj geni. učiteljici Josipini Kren, ki je tako neutrudljivo vodila vaje. Vsi smo se razšli dobre volje z željo, da nam bralno društvo zopet kmalu — dal Bog v lepšem vremenu — priredi podobno zabavo. Saj so take slavnosti s slovenskim petjem in slovenskimi igrami zlasti tukaj ob narodnostni meji naravnost potrebne, ker še mnogo naših ljudi ne ve ceniti lepote domačih glasov, pač pa imajo v svoji nevednosti grozen »rešpekt« pred vsem, kar je nemškega. A ravno pri tej veselici se navzoči Nemci niso mogli načuditi krasoti in milini naših slovenskih strun, pesmi ter spretnemu predstavljanju na odru v domačem slovenskem jeziku. Sram bi nas moralo biti, da tujci spoznavajo vrline našega jezika bolj ko mi sami! Zato pa kažimo Peterčani pri vsaki priliki, da se zavedamo svojih navadnih pravic in dolžnosti!

V Slovenjemgradu so zaprli nekega Jožefa Robnika, stanujočega v Cerkvenih ulicah št. 2, na katerega léti sum, da je požar, ki je uničil skoraj celo mesto, nalašč povzročil, ne pa Požgana, kakor se je prej mislilo.

Narodnjake, kateri se želijo naseliti na Spod. Štajerskem v večjih mestih, opozarjamo na hišo tik mesta, v kateri je že nad 30 let gostilna, vrt, kegljišče, zraven hlevi in gospodarska poslopja, in katera je na prodaj za ceno 34.000 gl. Pojasnila daje slovensko obrtno društvo v Celju.

Ljudski shod v Šoštanju. Dne 5. julija bo velik ljudski shod v Šoštanju, pri katerem nastopijo kot govorniki gg. dr. Vladimir Serbec, Anton Korošec in Ivan Vošnjak. Shod se vrši v hotelu Avstrija. Slovenci šoštanjskega okraja, zberite se v velikem številu na tem shodu. Začetek ob 4. uri popoldne.

* * *

Osebné novice. G. Jak. Kofler, šolski voditelj v Trdnjivasi, je imenovan za nadučitelja v Št. Jakobu pod Celovcem; g. Al. Ibovnik, podučitelj v Svečah, pride za začasnega šolskega voditelja na Radiše; podučiteljica Toplak je prestavljena iz Grabštanja v Krajg.

Gospodarska zadruga v Sinčivasi. Ker je promet zdaj le še malenkosten, in zadruga ne more po nepotrebnem imeti delavcev, ker nadalje voditelj g. Novak ne utegne hoditi ob sredah v Velikovec,

ne da zanemarija svojo trgovino, se bo prejemanje žita v Velikovecu do 1. avgusta opustilo. Prvo sredo meseca avgusta pa se bo poskrbelo, da morejo gospodarji zopet dovažati tudi v Velikovec. Kdor ima še več žita, ga pa lahko pripelje vsak čas v Sinčovas, naj bo uverjen, da se v zadrugi zadrugnikom zmirom daje, kar je mogoče, v škodo sevé zadruga ne sme prejemati.

Borle. Dne 16. m. m. bi bila lahko skoraj cela vas Borle pogorela. Nekaj malih otrok, ki še šolo ne obiskuje, je nanosilo vkup suhe stelje, katero je nek fantič prižgal z vžigalicami, ki jih je pri sebi imel, in sicer trdo pri hiši in ravno ob času, ko so bili skoraj vsi ljudje iz vasi na polju na delu, ob 1/2 10. uri predpoludnem. Na srečo so nekateri odrasli k temu prišli, in ogenj še pravočasno pogasili ter tako skoraj celo vas strašne nesreče rešili. Stariši, skrivajte skrbno vžigalice pred otroci.

Gozdanje. Izobraževalno društvo, katero se je dne 14. junija tukaj končno osnovalo, bo vodil ta-le odbor: Jan. Vošpernik, znani rodoljub, posestnik in trgovec v Jezercih, predsednik; Jožef Weiss p. d. Butih, posestnik v Sokolčah, podpredsednik; J. Maierhofer, župnijski oskrbnik, tajnik; Val. Winkler, jezerski mladenič, namestnik; Jan. Lepušič p. d. Oražem, posestnik na Korenu, blagajnik; posestnik Weiss na Šent-Juriju, namestnik; Jurij Oprisnik p. d. Majar, posestnik na Korenu, knjižničar. Prihodna odborova seja bo na sv. Petra in Pavla praznik, popoldne po blagoslovu, pri Neuwirtu na Gozdanjah, kar se tem potom naznanja.

Kazaze. Po neprevidnosti je spravil 16letni Janez Navernik svojo roko v rezalnico med nože, tako da mu jo je za dlanjo skoraj popolnoma odrezalo. Ker je vsled neke bolezni tudi na nogi poškodovan, bo težko še za delo. Nesreča ne miruje nikoli!

Prevalje. V gozdu grofa Henki-na je ponesrečil drvar Franc Rebec. Padajoča smreka ga je zadela ravno na glavo; bil je takoj mrtev. Tudi njegov tovariš je poškodovan.

Št. Stefan pri Trušnjah. Če Bog da srečo in lepo vreme, bomo imeli v nedeljo 12. julija v gostilni pri »Mežnarju« lep dan. Ciril in Metodova podružnica za Velikovec in okolico priredi podučljivo zborovanje. Govorila bodeta čast. gospoda France Treiber, župnik v Šent Rupertu in Vinko Poljanec, provizor v Šent Juriju na Vinogradih. Obljubili so tudi priti vrli mladeniči iz Šmihelja pri Pliberku, kateri nam bodo, da bode bolj kratek čas, prepevali lepe pesmi ter nam na svojih tamburicah tudi kako veselo zaigrali. Da se vidimo torej, drago kmečko ljudstvo, v velikem številu pri šentstefanskem Mežnarju 12. julija.

Železnica Borovlje-Svetnavas se bo gradila. Dotična postava je bila v državnem zboru sprejeta dne 18. m. m. Po tej postavi se bode gradilo še več drugih krajevnih železnic, med njimi ona iz Kranja in Tržič.

Kloster pri Grebinju. Skoraj iz cele velikovške dekanije je prišlo k sv. birmi mnogo otrok, ter se je zbralo, četudi je bil delavnik, veliko število vernega ljudstva, da počasti in sprejme svojega višjega dušnega pastirja. Prav čudno je bilo videti,

kako so na dan birme ljudje, katerim slovenski jezik mrzi, znali kramljati in kramariti v zaničevani slovenščini. Slovenski jezik jim pač smrdi, o! slovenski denarci pa jim dišijo. Zgaga!

Sinčaves. Pred kratkim se je oženil tukaj kmet Škof s hčerjo škocijanskega dolgoletnega cerkvenega ključarja Povodna. Zanimivo pri tej gostiji je bilo, da je bilo, kar se pač na svetu redkokedaj zgodi, pri veselici okoli 15 »škofov«, ki pa ne nosijo škofovske kape in palice, ampak so vsi vseskozi pošteno ljudje kmečkega stanu. Škocijanski gospod župnik bodo si menda tudi dobro zapomnili, kdaj da so prvo-krat v svojem pastirovanju zvezali ali poročali »škofa«. — V Klopincu so umrli eden najstarejših mož škocijanske fare, stari Gorjančev oče, ki so bili delj časa v postelji. Ko jeseni pri deželnozborskih volitvah vsled svoje bolehnosti in oslabelosti niso mogli iti na volišče, je moral mladi zapreči, da so kot zaveden slovenski kmet storili svojo krščansko dolžnost tudi pri volitvah.

Sprejem v Marijanišče v Celovcu. Fantje, ki želé biti sprejeti v deško semenišče »Marianum«, naj pošljejo svoje prošnje skrajno do 16. julija marijaniškemu vodstvu, ter se naj do tedaj predstavijo osebno. Prošnje naj bodo naslovljene na knezoškofijski ordinarijat v Celovcu. K prošnji je treba sledečih prilog: 1. Krstni list. 2. Zadnje šolsko spričevalo. 3. Zdravnikovo spričevalo, da je prosilec zdrav. 4. Spričevalo, da ima stavljene ošpice. 5. Izjava očetova ali varuhova, da bodo v fantu podpirali duhovski poklic, ter plačevali letnih 300 kron za oskrbovanje. 6. Kdor želi, da se mu ta donesek zniža, naj priloži izkaz o svojem premoženju, ter se naj izjavi, koliko more plačati. Vsprejemna komisija bode potem določila, koliko ima vsakteri plačati. Gojenci, ki se hočejo učiti godbe, imajo na mesec še povrh plačati 2 do 4 krone; kot donesek za marijansko knjižnico je plačati na leto 2 kroni. Fantje, ki hočejo vstopiti v prvi gimnazijski razred, morajo popred napraviti sprejemno skušnjo na javni gimnaziji. V Celovcu se bodo fantje zapisovali za to le skušnjo 14. in 15. julija, skušnja pa bo 15. in 16. julija, in se začinja ob 9. uri jutraj.

Koroške novice. V Beljaku je padel nek 13letni fant v Dravo. Ljudij ni bilo v bližini. Tu skoči velik pes v vodo, prime fanta za rokav in ga privleče do brega. — Pri predoru v Področčici so dogradili drugi kilometer. — V Grebinju so prijeli bivšega občinskega tajnika Muršica radi poneverjenja. — Celovski Nemci so dne 21. junija kresovali na Križni gori, kjer so napravili veliko ljudsko veselico na korist »Südmarki«. Veselje pa jim je motil dež. Nemci so se jezili, da jim je »nemški bog«, katerega imajo ob vsaki priliki na svojih jezikih, poslal tako slabo vreme. — V Celovcu nastanjeni huzariji so imeli dne 20. junija zanimivo dirko na vojaškem vežbališču (vresu) pri Celovcu.

* * *

Poskušen napad na našega cesarja. Veliko začudenje je dné 12. junija povsod vzbudila vest, da je neki človek s palico napal cesarjev voz, ko se je vladar peljal po Mariahilfercesti v Schönbrunn. Že iz vedenja napadevalčevega pa je bilo spoznati, da se gre tu edino le za čin blaznega

človeka. Napadalec je 27-letni Jakob Reich, sam se nazivlja »Jakob, sin božji«, ki je bil že dalj časa v neki norišnici. Sedaj je brez vsakega posla. Reich je že 9. junija poslal zborniškem predsedstvu prošnjo, naj se mu izroči potni list za Kino. Seveda tega ni dobil, vsled česar je ta s priporočenim pismom zahteval rešitev prošnje in prosil avdijence pri predsedniku Vetrtru. Opoldne je res prišel v njegovo pisarno in grof Vetter je takoj spoznal, s kom ima opraviti. Popoldne ob 5. uri se je peljal cesar v spremstvu pribočnika majorja Driancourt iz dvorne palače v Schönbrunn. Na vogalu Andreasgasse je planil proti vozu ter zamahnil nanj s palico. Voznik je opazil njegov naklep ter ga večkrat udaril z bičem, nakar ga je prišla straža in odvedla na policijo. — Napadalec je že prej nekoč lazil okolu dvorne palače. Pomagali so tudi mimoidoči, ki so ga vrgli na tla in dobro obdelavali. Reich pravi, da se mu ne more nič zgoditi.

Novi srbski kralj. Novi srbski kralj, Peter I. iz hiše Karadžordžević, je prišel dne 24. junija iz Švice, kjer je dosedaj stanoval, v svojo prestolnico Belgrad. Na celem potu po Švici ga je ljudstvo navdušeno pozdravljalo. Na Dunaju ga je pričakala okrog 1000 ljudi broječa množica Srbov, Hrvatov in Slovencev. Pozdravil ga je belgradski župan Staminković, in v imenu mladine medicince Radinković. Množica je obkolila kralja in navdušeno pela srbsko himno »Onamo, onamo« in hrvatsko »Lijepa naša domovino«. Nekdo je nato dvignil h kraljevemu vozu majhno dekletce, ki je molilo kralju šopek cvetlic. Kralj je vzel cvetke, objel otroka in ga poljubil. Med gromovitimi ovacijami se je odpeljal iz Dunaja. Pri vzprejemu v Belemgradu sta bila navzoča samo zastopnika Avstrije in Rusije. Med narodom vlada velikansko navdušenje. Povsod prirejajo kralju največjastnejše ovacije. Na pozdrav ministerskega predsednika Avakumovića je odgovoril kralj, da je zanj prihod na srbska tla res slovesen trenotek, kajti celih 45 let mu je bilo zabranjeno bivanje v domovini. Ministerstvo je podalo ostavko in predložilo kralju poročilo o umoru, v katerem pravi, da častniki prvotno niso nameravali umoriti kralja in kraljice, ampak samo prisiliti k odpovedi. Šele ko je adjutant Petrović častnike vodil dve uri napačno po konaku in njegov spremljevalec streljal nanje, so se razjezili in umorili kralja in kraljico. Častno stražo pred kraljevim dvorom ima 6. pešpolk. Kralj je prisegel na ustavo, in takoj nato so bile obveščene vse vele-vlasti, da je zasedel srbski prestol kralj Peter I. Ministerstvo še bo ostalo, dokler se ne izvršijo nove volitve v skupščino.

Nesreča na ženitovanju. Za plesišče pri ženitovanju nekega častnika v Arrasu določili so velik podstrešni prostor, ki so ga primerno okrasili. Ko je vladalo največje veselje, začul se je klic: ogenj! Svatje skušali so se rešiti po stopnicah, toda te so že plamenoma gorele. Moški so poskusili rešitev žensk skozi okno po strehi, kar se je večini posrečilo. Nekaj žensk, med njimi nevesta, poskakalo je skozi okno, kjer so jih vjeli vojaki. Dve ženski ste popolnoma zgoreli in dve vsled dobljenih ran umrli. Ranjenih je 30 oseb, nekaj jih je vsled strahu znorelo. Vzrok požara je neznan.

Smrtna klofuta. V Budapešti v Lazarjevi ulici št. 11 stanujoči 25letni kro-

jaški pomočnik Matija Ledor je že dalje časa dolgoval malemu gostilničarju Martinu Viter 10 kron. Nedavno sta se zopet srečala na ulici upnik in dolžnik in kmalu se je med obema vnel hud prepir, katerega posledica pa je bila, da je Viter Ledorju prislonil tako klofuto, da se je že tako bolehní krojaški pomočnik zgrudil na tla in v par minutah umrl.

Pravljica o vinu. V starih časih je bilo, ko je neki trta zelo slabo obrodila. Malokdo je imel kaj vina na prodaj, pa še to je bilo zelo kislo. V neki gostilni so tega leta sedeli kranjski dolenski kmetje pri meri kislega vinca in v enomer tožili: »Bog se nas umili! Tako vino! Bog nam pomagaj!« Slučaj je pa nanesel, da je šel tod mimo sv. Peter in je slišal te tožbe. Seveda je to v nebesih Bogu Očetu povedal, kako se dolenski kmetje vkljub slabi trgatvi in kislemu vinu pri vsaki kupici spominjajo njegovega Stvarnika. — To je zelo razveselilo dobrega nebeškega Očeta. Za plačilo za to jim je dal zelo rodovitno leto. Imeli so dobrega vina, kakor vode. Vedno dobre volje sedeli so pri polnih vrčih ter pili in peli, peli in pili, na Boga pa popolnoma pozabili. Tudi to leto je prišel sv. Peter pogledat med ljube Dolenjce, kaj počno. Prišel je zopet mimo te gostilne, kjer je lani čul mile tožbe. Veselil se je že dobri svetnik, da bode poročal nebeškemu Očetu, kako ga letos hvaležni poveljujejo. Toda kako se je zavzel, ko je videl že vse pijane krog mize sedeti, in ko je slišal, da vsakdo, ki izpije čašo vina, imenuje satana mesto Boga in k imenu dostavlja: »To je vino! Drugačno, kakor je bilo lani. Hudič, le pijmo ga.« — Žalostno je odšel v nebesa potožit nebeškemu Očetu to nehvaležnost Dolenjcev.

Pogrešajo roparja Musolina. Iz Rima poročajo: Odkar je znameniti ropar Musolino ujet, pomnožile so se tatvine in ropanja zdatno po Kalabriji. Dokler je bil Musolino še prost, živel je ob colnini prebivalstva v provinciji, za kar jih je branil pred napadi družih tatov in roparjev, katerih se ni nobeden upal pokazati v pokrajine, koder je on gospodoval. Prebivalstvo je sedaj na slabšem kot je bilo poprej, dokler je bilo pod Musolinovim varstvom. Policija zasleduje sedaj še enega rokovnjača, Varsalona po imenu, kateri zopet po drugi provinciji gospodari jednako kot je Musolino gospodaril. Ljudstvo je Varsalonu zelo naklonjeno, ker se boji, da nastanejo zanj še huje razmere, če pride Varsalona v pest policije. Zaradi tega ga varujejo in skrivajo, kakor so poprej z Musolinom ravnali. Zaradi tega tudi Varsalona meša zasledovalcem štrene, da ga že več mesecev brezuspešno iščejo.

Dvanajst dni pod vodo — živ. Pri zadnjih velikih nezgodah na Severnem morju se je ponesrečil tovorni brod »Ernete«, ki je vozil iz Memela v Oldenburg. Na ladji je bilo poleg kapitana Engellandta še troje mornarjev. Nemoč je bilo uiti viharju. Kapitan se je ravno mudil v kajiti, ko se silen val zažene v ladjo in jo prevrne. Vse tri mornarje je vrglo raz krova v razburkano morje, kapitanu pa je val zatvoril vrata kajite, da jih ni mogel več odpreti. In vihar je metal ladjo po morju, dokler je ni šele dvanajsti dan dobila neka druga ladja. Mislili so mornarji najpreje, da je to kak ostanek razbite ladje. Pa ko so jo pritegnili k svoji ladji in se hoteli pre-

pričati, so zagledali skozi okno nekega človeka v kajiti. Na morji si niso upali prodreti ladije, da bi oprostili nesrečnika, ker so se bali, da ne bi voda udrila v kajito in ga zadušila. Vlekli so torej ladijo do pristanišča in tu se jim je posrečilo oprostiti nesrečnega kapitana, ki je bil celih dvanajst dni pod morjem. Kapitan je izšel iz dvanajstdnevnega groba zdrav in čil, živeža je imel še za kake tri dni.

Dar sv. Očeta. Znani pridigar kapucin Ciprian v Altöttingu na Nemškem pripoveduje sledečo ganljivo povest: Priprosta kmečka dekla pisala mi je pred kratkim tako ganljivo pismo, kakor ga še nisem nikdar čital. V začetku pisma izraža deklica svoje srčno veselje in najsrčnejšo zahvalo za milosti, katere je dosegla pri duhovnih vajah v našem samostanu. Proti koncu pisma piše, da priloži 100 mark denarja, katerega si je tekom leta zaslužila in od katerega da polovico za ubožne otroke, polovico pa za sv. Očeta. K temu je dostavila upanje, da bode denar spremeljal poseben blagoslov, ker je prislužek njenih potnih srag in žuljevih rok. Brez sramu priznam, da sem se zjokal samega veselja, ko sem prebral to pismo in prva moja misel je bila, to pismo morajo brati sv. Oče. To misel sem tudi izvršil. Poslal sem denar in pismo, katero sem prestavil, na komornika sv. Očeta, s katerim sem bil znan. Prosil sem ga, naj izroči pri priliki vse sv. Očetu. Čez nekaj tednov dobil sem po pošti majhno škatlico iz Rima. Takoj sem mislil, da dobi deklica kako darilo od sv. Očeta. In nisem se motil. Ko odstranim zavitek, kaj zagledam? Najprej neko pismo papeževega tajnika na komornika, kateremu sem poslal dar deklice. Pismo se je glasilo: »Priloženo Vam pošiljam spominek sv. Očeta za pridno deklico.« Dalje je bilo pismo, katerega mi je poslal komornik. Pisal mi je, da so bili sv. Oče vidno ginjeni, ko so brali pismo. Takoj so izročili svojemu tajniku svoje pero in peresnik, katerega so ravno takrat rabili z naročilom, naj ta dar takoj pošlje dobri mladenki. »To je darilo«, meni na koncu pisma komornik, »za katerega lahko zaveda deklico tisoče in tisoče katoličanov.« Peresnik je iz slonove kosti in peresu se pozna, da je bilo že dalj časa v rabi. Kako važne odloke za ves svet je že to pero podpisalo! Veselje, katero je imela deklica pa tudi jaz, se ne da popisati. Veselja se je jokala verna deklica ter poljubila darilo sv. Očeta. Kaj pač zasluži večje občudovanje: velikodušna in ganljiva ljubezen priproste deklice ali pa uljudnost in naklonjenost sv. Očeta?

Svet ni sam od sebe. Dijak je prišel iz visokih šol domov in je ponosen na svoje znanje med drugimi pripovedoval tudi to, da je svet sam od sebe in da ni torej treba priznavati nikakega Stvarnika. Njegova mati, premetena žena, ga je mirno poslušala. A, ko je končal, ga je vprašala: »Ker vse tako dobro veš, povej mi še to, kaj je bilo preje, jajce ali kokoš?« Sin odgovori: »Jajce je bilo preje, kajti vsa piščeta se izležejo iz jajc.« Nato pravi mati: »To vendar ni mogoče; kajti jajce pride od kokoši, torej je kokoš morala preje biti nego jajce.« Dijak odgovori: »Mati vi imate prav.« Tu pravi mati dalje: »A pomisli pa tudi, da ni nobene kokoši, ki ne bi prišla iz jajca.« Sedaj je dijak obmolnil in je bil v resnici osramočen. Mati pa nadaljuje: »Ti boš vedno

velik nevednež, ako ne boš veroval na Stvarnika. Ves svet ti bo nepojmljiv. To uganjko pa rešiš, če veruješ v Boga. Potem boš v resnici moder. — Kokoš je bila gotovo preje nego jajce, kajti kokoš mora jajce valiti, da se izleže pišček. — Prvo kokoš pa je vstvaril Bog.« — Taka je zgodba o svetu in o kokoši.

Veselo iz šole. V neki ljudski šoli se je razvil med učiteljem in malim abecedarjem kaj zanimiv dvogovor. Učitelj je hotel otrokom razložiti skrivnosti odštevanja. Učitelj: »Pazi Janezek, ako bi bile pri kosilu tri črešnje na mizi in tvoja sestra bi pojedla jedno, koliko bi jih še ostalo?« Janezek: »Koliko sester?« Učitelj: »Ne, pazi! Ako bi bile na mizi tri črešnje in tvoja sestra bi pojedla jedno, koliko črešenj bi še ostalo?« Janezek: »To je vendar nemogoče, gospod učitelj!... Sedaj ni več črešenj!« Učitelj: »Vzemimo da so še črešnje. Torej naprej!« Janezek: »Teda j so vkuhane črešnje.« Učitelj: »Ne. Rekel sem ti že, da si samo mislimo, da so tri črešnje na mizi.« Janezek: »Torej mislimo si!« Učitelj: »Dobro, sedaj pride tvoja sestra, sne jedno črešnjo in se odstrani.« Janezek: »Ne, moja sestra se ne odstrani, dokler ni snedla vseh treh.« Učitelj: »Bodi vendar pameten, Janezek...« Janezek: »Ja, gospod učitelj, vi še ne poznate moje sestre!« Učitelj: »Recimo, da je tvoj oče poleg in ji prepove pojedti ostale dve.« Janezek: »Oče je v Gradcu in se vrne šele v pondeljek.« Učitelj (ves v potu): »Pazi Janezek, še enkrat ponovim vprašanje, in ako ne bodeš pazil, postavim te v kot. Ako bi bile na mizi tri črešnje in tvoja sestra bi pojedla jedno, koliko črešenj bi še ostalo na mizi?« Janezek (z močnim glasom): »Nobena.« Učitelj: »In zakaj nobena?« Janezek: »Ker bi ostali dve takoj jaz snedel.« Učitelj: »Uuf! (vsede se ves izmučen.)«

Naš prestolonaslednik. Neki budimpeštanski list je pred kratkim prinesel lepo sliko o našem prestolonasledniku. Najprvo opisuje njegovo vnanost, potem pa pravi nadalje: Nadvojvoda in njegova soproga živita popolnoma ločena od sveta. Ako le mogoče, se ne kažeta v javnosti. V vsej cesarski hiši je najboljši prijatelj prestolonaslednikov — cesar, kateri se s polnim srcem veseli sreče svojega vnuka in ki kneginjo Hohenberg res očetovsko ljubi. Pogosto jih tudi obiskuje. Po poroki prestolonaslednika s kneginjo Hohenberg so ju že vsi člani cesarske hiše posetili. Kneginja Hohenberg je večinoma samo v krogu najbližjih svojcev. Postave je srednje velike, krasne. Posebno ljubi lepo mesto Poczony. Privatno življenje prestolonaslednika in njegove soproge preveva skozi in skozi verski duh. Vsak dan sta oba pri sveti maši in vsak mesec prejmeta svete zakramente. Včasih se zgodi, da gresta po noči, ko so gostje odšli, v kapelo in ondi molita pred Najsvetejšim. — V gledališče zelo malo zahajata. — V politiko je posegel prvič po naročilu cesarjevem na Silvestrov večer min. leta. Poklical je v odločilnem trenutku ministerskega predsednika in mu rekel: »Naredite mir, drugače se cesar odpove.« Na koncu pogajanj mu je menda dejal: »Če prevezam jaz, naredite samo med Nemci mir in red.« — Druge velepomembne besede je baje izgovoril tudi v decembru minolega leta, ko je dejal: »Mi ne smemo na noben način postati sužnji Nemčije!« Obračali so te besede

na trozvezo, pa menda ne bo resnično. — V dobro poučenih krogih se zlasti govori, da bo imel prestolonaslednik v najkrajšem času vplivno besedo na Ogrskem.

Smrti podobno spanje. V neki vasi na Ruskem se je pripetil sledeči čuden slučaj: 17letna hči nekega posestnika, Evfrozina Kolomijčenko, se je imela poročiti z mladeničem iz svoje vasi, Dimitrijem Gončarovim. Vse je bilo pripravljeno za poroko in svatbo. Pred oltarjem pa, še predno ju je združil duhoven, pade nevesta v nezavest, in se ne prebudi več. Došli zdravnik je zahteval, da se onesvestelo pelje v bolnišnico, čemur pa so se protivilo sorodniki. Ravno na veliki pravoslavni četrtak pa se je zdelo roditeljem, da je dekle izdahnilo. Vse je v žalosti, vse se pripravlja na pogreb. Zvečer je ženin nad dekletom po pravoslavnem redu čital molitve. Ko je končal, nagne se nad »pokojnico«, da bi jej popravil cvetico, ki jej je padla čez lice. V tem zapazi, da je trenila z jedno trepalnico, a ni se za to zmenil ter je odsel. Pride dan pogreba. Okoli mrtvaškega odra se je zbralo vse polno sosedov. Neka žena, Marija Bedarenko, poljubi pokojnico, a iznenadilo jo je, ko zapazi, da je lice dekletovo gorko, kar je tudi brž razodela okoli stoječim. Na to pa tudi navzoči ženini pove, kaj je videl zvečer. Okoli stoječi začnejo otipavati roke in obraz pokojnice in jeden od strahu vzklizne: »Bežimo, to je veša!« In vse teče iz hiše, pa ven na polje, tresoč se od groze in strahu. Pri odru ostali so samo sorodniki in ženin. V tem pride duhovnik, ki se tudi prepriča, da je dekle še gorko, pa svetuje starišem, da pošljejo zopet po zdravnika. Došli zdravnik pregleda truplo in ko vidi, da se ni še sesedlo, odredi pogreb na drugi dan, pa ukaže položiti dekle iz odra na posteljo. Pa roditelji trupla niso premaknili z odra marveč le molili so nad njim naprej in naprej. Po noči se je dekle začelo buditi in gibati ter kazati znake življenja, nazadnje dihati in proti jutru se vzdigne. Ko vidi, da je na mrtvaškem odru in da okolu nje gore sveče, zakriči in hoče skočiti na tla, a bila je tako slaba, da je padla nazaj. Stariši, začuvši krik, prihite ter jo spravijo v postelj. Zjutraj so pa stariši komaj spoznali svojo hčer, ki je pod utisom strahu in dolgega letargičnega spanja silno prepadla in tudi izgubila dar govora.

Pravljica o nezadovoljni vijolici.

Spisal A. K.—i.*)

Pomladne sapice so pihljale čez polja in livade. V živi meji ob robu travnika je rastel divji ščipek. Tik njega pa sta cveteli dve nežni cvetici — ponižni vijolici. Goreča ljubezen ju je družila. Njuni zeleni listki so pokrivali zemljo enako preprogi, iz katere so se bleščali globoko modri cveti ter s svojimi skrivnostnomilimi očesci zrlili veselo v prekrasno božjo naravo.

Gotovo bi vijolici od veselja zavriskali, ko bi se ne bali, da bi njun radostni krik ne preplašil mladih brstov sosedu ščipka, ki se je zibal še v zimskem spanju. In kako radi sta imeli ščipek, kako udani sta bili temu svojemu sosеду! Saj ju je

branil s svojim bodečim trnjem vsega, kar bi utegnilo biti nežnima, pomoči potrebnima cveticama na škodo ali v pogubo. Kolikrat je že stegnila kaka roka prste, hoteč utrgati vijolici, a vselej je pokazal ščipek svoje orožje, — ostre trne in roka je izginila. Izginil pa je tudi strah, v kojem sta trepetali o takih prilikah naši cvetki.

Tako je preteklo nekoliko tednov srečno in mirno. A sreča nima na zemlji nikjer stalnega doma. Tudi našima vijolicama ni bila dolgo mila, zakaj bližal se je čas, ki je razdružil v srčni ljubezni objemajoči se vijolici.

Bilo je jasnega pomladnega jutra, ko zaslišita vijolici glasen smeh, radostno vriskanje in prepevanje. Kaj pa je bilo?

Lepa vrsta najljubeznivejših pomladskih cvetic se je pomikala mimo žive meje, kjer so rastle naši trije znanci: vijolici in ščipek. Naprej so korakali zvončki, za njimi so se vrstili iglci in marjetice, bolj zadaj so se zibali v prekrasnem izprevedu pisani tulipani, vrsto pa so končali snežno-beli narcisi z zlatimi glavicami.

Vse te cvetice so se pomikale na solnčne kraje, da bi si tamkaj poiskale primernih prostorčkov, kjer bi pognale korenine, prebivale, cvetele in dehtele.

To je bilo radostno gibanje, zvonjenje in ukanje! Našima cvetkama pod ščipkom je kar sapo jemalo, in strmé sta zrla za prekrasno raznobojno trumo cvetic. Končno jima izgine nenavadni izpreved izpred oči, le ščipek je videl, ker je bil visok, kako se je vrsta cvetic pomikala po pobočju bližnjega hriba navzgor.

Postalo je zopet tiho in mirno krog žive meje, kjer sta stali vijolici. V naravi je vladal mir, a ne tako v srcu ene naših dveh cvetic. Vedno in vedno je imela pred očmi prekrasno rajajočo trumo, zmeraj ji je zvenelo po ušesih glasno ukanje in prepevanje veselih cvetic, ki so se mogle tako svobodno pomikati po prekrasnem božjem svetu. — Premišljevala je svojo usodo, žalostila se ter končno sklenila, da pohiti za presrečnimi cveticami; z njimi se hoče radovati, z njimi skakati in vriskati na boljšem in lepšem prostorčku v solnčnih višavah.

Drugi sestrici je bilo neizmerno težko pri srcu; jokala je in jokala ter bridko vzdihovala, toliko da ji ni pošlo srce. Kako srčno sta se ljubili, koliko veselih uric prebivali skupaj, kolikokrat se tolažili v bridkih trenutkih! In zdaj?

Tudi ščipek je jokal; po očetovsko je skrbel vedno za obe vijolici in zdaj ga hoče ena zapustiti...

Ne žalost, ne prošnja sestrice, niti ščipkovo ljubeznivo prigovarjanje ni pomagalo. Nezadovoljna in po sreči brepe-neča vijolica se poslovila ter se odpravi na pot proti oni strani, kamor se je pomikal nedavno izpreved veselih pomladanskih cvetic.

Hitela je in hitela dalje in dalje. Toda kmalu je opešala; ranila si je bila nežni nožici, a o tako vroče zaželeni trumi cvetic ni bilo ne duha ne sluha.

Trudna je tavalala nesrečna vijolica okrog. Naposled pa se je zgrudila ob kraju pota onemogla na tla. Spomnila se je sedaj svoje predrage domačije, spomnila se je ljubeče sestrice in skrbnega svojega varuha, ščipka. Neznano hrepenenje se je poloti, in bridko zajoka. Zadnje meči

svojega onemoglega telesca zbere revica, postavi se pokoncu ter trdno sklene, da se skesana povrne nazaj v svojo domovino.

Nekoliko časa tava uboga cvetica okrog, išče in išče, a v svoji obupnosti ne najde pravega pota nazaj.

Kaj je storiti sedaj nesrečnici? Drugega ji ne preostaja, nego poiskati si na mestu, kjer je opešala, primernega torišča, ter posaditi vanje koreninice svoje. Le težko se ji to posreči. Toda ni ga bilo tukaj ščipka, da bi jo branil vročih solnčnih žarkov, ki so jih sušili mozeg v slabotnem telescu, ni je bilo tovarišice drage, ki bi ji delala družino. Bledela je nesrečna vijolica vedno bolj in bolj; prekrasna modra barva njenih cvetov je ginila in prijetni, blagodejni duh, ki je napolnjeval prej zrak okrog nje, je izhlapel...

In takšna stoji še danes ob potu — znamenje nezadovoljnosti in nehvaležnosti. — Ljudje je ne obrajajo, da, še celo sramotno ime so ji dali — pasja vijolica.

Besedna zastavica.

a	soglasnik.
a a a	žensko kr. ime.
a a a b c	ptica.
c c c d e e e	dostojanstvenik
e e e e e g g i i	ptica.
i i i j k l l l l l m	— — — —
m n n n n o o o o o	moško kr. ime.
o p p r r s s s	cvetlica.
s s s s s s	godb. orodje.
v v v v	veliko mesto.
v	soglasnik.

Besedi po sredi od zgoraj dol in v šesti vrsti od leve na desno povesta, kdo je vsak čitatelj »Našega Doma«.

Odlikovan z obiskom Nj. c. in kr. visokosti nadvojvoda Evgena.

Josip Tručl

Največja zaloga biserov, zlatnine in srebrnine, brona in optičnih rešij. — Velika zaloga cerkvenega orodja. — Priporočam se v izdelovanje svetilnikov, svetilk, svečnikov, monštranc, kelihov, ciborij, itd. ter v popravljanje vseh cerkvenih in altarnih orodij. Posebno priporočam: nove kelihe v ognju pozlačene ter s srebrom okrašene 500 do 600 g. težke od 50 gld. naprej; nove svečnike za oltarje okrogle, gladke, brušene, 60 cm. visoke po 4 gld. 50 kr.

Velika zaloga namiznega orodja. Slavnim občinskim predstojništvom priporočam znamke za pse po zelo nizki ceni.

Priporočam se veleč. duhovnikom in cenj. p. n. občinstvu v obilna naročila ter zagotavljam, da se bodem trudil izgotoviti vsa cenj. naročila najtočnejše in po nizki ceni.

Josip Tručl

(20) 12-11

Maribor, Grajska ulica št. 6.

Vse po nizki ceni!

Za izdelke se jamči!

V Marijinem Celju.

Zgodovinske in potopisne črtice.

Spisal in izdal s pridigami, katere je imel v Marijinem Celju, dr. Anton Medved, c. kr. profesor v Mariboru.

Knjiga obsega 173 strani v 8°.

Cena je 60 vin., po pošti 70 vin.

Razpošilja se samo proti predplačilu; denar se tudi lahko pošlje v znamkah.

Dobi se

v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

*) Vzeli smo pravljico iz XI. zvezka Zabavne knjižnice, ki se dobivajo pri g. A. Kosi, učitelju v Središču. Zvezek stane 30 v.

Svoji k svojim!

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 19 v Medjatovi hiši v prtilčju
vsprejema zavarovanja vsakvrstnih posloplj, premič-
nin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi
zvono¹⁶ protiv poškodb.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v Ljubljani, kakor tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.
Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta posel. — Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Slovenci! pristopajte k domači zavarovalnici!

Edina slovenska zavarovalnica.

Ustanovljena leta 1868.

Trgovina obstoja že 35 let.

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol

„pri solncu“

Gosposka ulica št. 10 **Maribor**

katera priporoča slavn. občinstvu svoje pomladanske in letne novosti, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in lepi izbiri, po po izredno najnižji ceni.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg stane gld. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinejše vrste, gladki črni rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste sukneno blago.

Lepa pristna volna za celo žensko obleko gld. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinejše vrste v najnovejših modnih barvah; izvrstni lepi svileni robci za na glavo od gld. —.65. —.80. —.90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinejše vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradna za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od gld. 2.— naprej, izgotovljene rjuhe od gld. —.90 naprej, prti, servijeti, brisače, vsakvrstno opravo in mnogo drugega. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Worsche

poprej Joh. Grubitsch

266 10—5

Maribor Herrengasse Nr. 10

Kranjska svinjska moka.

Dr. pl. Trnkoczy-ja jedino redilno in varstveno sredstvo, pobiljša, pomnoži: meso, mast, pasem, zdravje. Zdravi svinji zadostuje na teden 1 žlica med pičo. 1 zavitek po 50 h pri trgovcih, 5 zavitkov za 3 K po povzetju, franko zavoj in pošta v tovarniški zalogi: 8 4—12

Lekarna Trnkoczy, Ljubljana, Kranjsko. Zahvalna pisma, tudi uradno potrjena, o ugodnih učinkih pri zdravih in bolnih svinjah dohajajo vsak dan.

Pozor živinorejci!

Približuje se zopet vročina, katera navadno prinaša več bolezni živini zlasti svinjam tako imenovano vročinsko bolezen in druge. Ako hočeš, da se takim nesrečam izogneš, naroči si že sedaj svetovno znani zdravilni živinjski prašek, ki se dobi pri M. Žmave-u, trgovcu v Rajhenburgu. Cena zavoju je 18 in 45 kr. Kdor vzame deset zavojev, se mu pošlje franko na dom. Prekupičem veliki popust. Navodilo je priloženo vsakemu zavoju. Nev-gajajoče se vzame nazaj. 22 2—3

Novo škropilno sredstvo

proti drevesnim in trtnim škodljivcem, patentirano v Avsto-Ogerski, ki se že rabi pet let z najboljšim uspehom. Dobi se pri Mihaelu Altziebler v Celju, steklenica za 70 v. 21

Okoslafska dobra ruda!

Kateri potrebuje mlinjski kamen drobnega, srednjega in debelega proda, naj se ustmeno ali pa pismeno oglasi pri Francu Lukovnjaku v Okoslafcih pri Radgoni. — Kamnov je dosti izgotovljenih. Col košta 1 gld. 80 kr. 23

Razne

uradne pečate

KUVERTE

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

pri Mariji lurški
P. SREBRE,

Maribor. Tegetthoffova ul. 23. Maribor.

Mnogovrstna zaloga pohištva, 17 24—12

poliranega, iz orehovega lesa in poliranega mehkega lesa; zofe, divani, matraci, žični matraci, posteljne vloge, preproge, zastori, odeje, rjuhe, perje in puh za podglavnike, brisalke, kuverte in namizne prte.

Raznovrstno blago

za moške in ženske obleke. Sukno za talarje in cele obleke za velečast. gospode mašnike.

Vse zelo po ceni!

pri Mariji lurški

VIZITNICE

priporoča
tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Sunka

z kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti z kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešičevi jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr. Dunajske salame 80 kr., prave boljše 1 gld., iz Sunka 1 gld. 20 kr., ogrske za mesec junij 1 gld. 80 kr., vsaki mesec 15 kr. dražji kilo, velike klobase cena 20 kr.

Pošilja le dobro, pošteno blago od 5 kg. naprej proti povzetju Janko Ev. Sirc poprej Anton 24 Gergorec v Kranju.

Enonadstropna hiša

v Mariboru z koncesijo za gostilno se zavoljo preselitve proda za 20.000 gld. Posojilnice je 8000 gld., najeminskih dohodkov 1200 gld. Plačilni pogoji ustmeno. Kje pove upravništvo. 20 2—4

Slovenci!

Spominjajte se ob vsaki priliki družbe sv. Cirila in Metoda!

Kuverte

s f i r m o

priporoča

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru.